

1883-07-24

AFSENDER

Joakim Skovgaard

MODTAGER

Wilhelmine Skovgaard

FAKTA

Dokumenttype:
Brev

Afsendersted:
Civita d' Antino

Omtalte personer:
H.C. Aggersborg
Jules Bastien-Lepage
Susette Cathrine Holten
Anne Irgens
Susette Maribo
Kristian Zahrtmann

Arkivplacering:
Mappe 16, nr 46

DOKUMENTINDHOLD

Joakim Skovgaard udfolder sin kritik af teaterstykket "Strandby Folk", og forsikrer Wilhelmine Skovgaard om, at han er i sikkerhed for kolera-epidemien, hvis den skulle komme til Italien.

TRANSSKRIFTION

Civita d'Antino (Provincia di Aquila)

24 juli 1883 Italien

Kasse 16

Brev 46

Kjære faster! Tak for Brevet, her oppe var det dobbelt velkomment for her er trods alle herlighederne dog en smule ensomt, kanske endda mer end i Clausen om sommerferien, for Zahrtmann er den eneste jeg kan tale dansk med og blive forstået; i morges talte jeg vel dansk med en dejlig lille tyk dreng, men forståelsen var kun så la la, så lille han er forstår han dog nok italiensk en del bedre. - Du vil have nærmere forklaring på Tjörepæleteorien, for Du synes at det kommer an på at gengive alt synligt og skabt så naturlig tro og sandt som muligt, og antager at det er at gjøre det såvel i det store som i det små at man stræber efter og engang vil nå, Ja man stræber i grunden efter det og når det muligvis også, men bliver derved snarere ringere end større kunstnere. Dog det er vel galt at sige at man stræber væsentlig efter det. Der er noget andet som vor tid har megen lyst til, nemlig at bruge gale materialer; således vil malerne af og til dog ikke så hyppigt male hvad der bör skrives med pen, skribenten skrive hvad der bör males, det er særlig i mode, musikeren gengiver lyde i naturen for på den måde at beskrive stemningen, istedetfor

•2•

at gjøre hvad kun musikken kan gjøre, give menneskets ubeskrivelige følelser, som de er i de forskellige stemninger. (Aldeles tör jeg ikke fordömmе lån af naturlyde, men de misbruges). Håndværkerne stöber jærn hvad der bör hugges i sten, osv. selv fabrikanten, ja han er måske aller værst, han presser skrivepapir i töjmönster, så det ser fiks ud men er rent tovligt at skrive på, osv. Ser Du sådan bruger de nu theatret til udstilling for deres garderobe og kuliser, som de gjør så prægtige som muligt, så man rent glemmer stykket. Naturligvis er gode kuliser og dragter en god ting, men de er först rigtig gode, når de er sådan afbalanserede, afpassede, så de ikke drager opmærksomheden mere end de bör, såvelsom at de også bör svare mere til ånden i stykket end til den virkelighed stykket behandler. I den retning var der vel ikke noget at sige til Strandbyfolks udstyrelse, da den komedie vel bare gik ud på

naturfotografi, men lad nu endda fotografiet have været godt, og endda have en del med kunst at gjøre, var så dog dragterne ikke det allerbedste ved stykket, glanspunktet, og var de i grunden ikke fuldt så meget rigtige fiskedragter, som skuespillerne var rigtige fiskere. Var der ikke vendt dygtig op og ned på det væsentlige og det uvæsentlige. Nå vi gennemgår nutidskunst, så træffer vi sikkert på mange

•3•

eksempler på en skön hel naturgengivelse, og jeg vil indrømme at jeg for mit vedkommende foretrækker, eller i alt fald stiller det bedste nutidslandskabsmaleri lige med det ældre, men den art kunst er også den som fuldest kan holde sig til naturen, dvs. landskabsmaleri, dyremaleri, gendremaleri, blomster og sådan. Men jeg tör ikke regne det der er aller nærmest ved naturen i alle dele for det bedste, i hvert fald må man föle at kunstneren har været fri, at han har set naturen med sine öjne, set sit i den og ikke været en maskine. Bastian Lepage er kanske den der kommer naturen nærmest i alt fald i god betydning, og han er også stor nok, men også fri og selvstændig nok, og dog tror jeg vist at hollændernes malerier vil stå i det mindste lige så længe gennem tiderne og italienerne længere, og grækerne længst. Men grækerne var også dem, som allerbedst forstod at afpasse alt efter materialet og efter stedet hvor kunstværket skulde anbringes, de viste på en prik at udføre overfladen netop på bedste måde, så den faldt fuldstændig sammen men indeholdet, formen osv. det uvæsentlige og det væsentlige var passet så nöje sammen så der i de bedste værker ikke kan röres ved det, men ingen kan med rette beskylde antikken for at være strængt taget naturtro. Egentlig tøjrepæleteorien er det nok ikke jeg her har drøftet, men snare svaret på Dine

•4•

meninger, men det var vist også det retteste jeg kunde gjøre. – Jeg kan ikke huske om jeg har svaret på Onkels sidste brev, vil Du takke såvel ham som Tante Ane for skrivelserne. Jeg takker også Onkel fordi han har sat de 1100 kroner i Sparekassen, nu har han vel gennem Cathrine fået de 700 af Goldschmidt og gjort det samme ved dem. Det var da könt af Tante Ane at hun huskede jeg var et skikkeligt menneske, der ikke ler af et brev fra en gammel tante, fordi hun skriver mindre pæn pågrund af svage öjne. Jeg måtte da også være dum om jeg lo af andres skrift og ikke af min egen, særlig denne gang må jeg bede Dig bære over med den, men jeg har så travlt, så hvis jeg skulde skrevet könt måtte Du væntet længere endnu. Husk nu på at jeg er lige så ensom som Du, og at et brevkort er umådelig velkomment. Her oppe er efter al menneskelig beregning så kolerasikkert, så det vil sikkert være dårlig beregning at rejse, selvom koleraen kom til

Italien; koleraen holder ikke af at gå til vejrs og jeg er 1350 alen til vejrs. – Jo Cathrine har da fortalt mig at hun flytter til Tante Sysette, men hun har ikke som jeg bad hende, fortalt Dig hvor overmåde glad jeg er ved det, hun er en sød pige. – Nu er figenerne begyndt, vi svælger i dem og pomidori, i indbagte små græskar og ræskarblomster, kort sagt vil bliver proppet som kalkuner med det bedste vore rare værtinder kan skrabe sammen. Lev nu vel og hils alle, Din hengivne Joakim Skovgaard.

|Mine strømper bliver stoppet så nydeligt.|

|Har maler J. Hansen været med billedet til Fröken Puggår, nåde han at give det til Cathrine inden hun rejste, gav hun Dig besked?|

meninger, men det var vel ogsaa det sidste jeg kunde
gjøre. — Jeg kan ikke huske om jeg har drømt
på Ombelds sidste brev, vist du ikke véd ham som
Tantebror for Skrivterne, byttekø og Ombeld
han har set de 1100 kroner i Paraden, nu har han
vel gennem Cathrinefæst de 400 af Guldskmidt og
ført det samme ved dem. Det var da kært af Tante
Anne at hun huskede jeg var et stakkeligt menneske
der ikke der af et brev fra en gammel tante, forst hun
skuen, mindre pænt på grund af drage øjne. Jeg
måtte da ogsaa være dem en i en af andres skrift
og ikke af min egen, særlig denne gang må jeg have
dig her over med de, men jeg har så svært, så svært
jag skulde skrive det, måtte du vent længe endnu.
Husk nu på at jeg er lige så end som du, og at det
brænder i umiddelbart velkomment. Nu ogsaa er efter
al menneskelig berøring så kolossalitet, så det
vil sikkert være dertil berøring at rejse, så en
kolonne kom til Italien, kolonnen holder ikke at
på tilbered og jeg er 13500 den tilbered. — Ja Cathrine
har da fortalt mig at hun flytter til Tante og Tante, men ha
hun ikke som jeg har været, det har været glad jeg
er ved det, hun er en god pige. — Nu er figuren begyndt at
dølge i den og prometeri, i indlydende omgivelser
Roulet, det det vil blive meget som kalder, med det
både som var vistende kan skrive sammen. Der må vel
og held alle, da kongen Johan (Kongens). Min stemme bliver meget så meget

Città d'Anagni (Provincia di Anagni)
SKOVGAARD-MUSEET
Maj 16 Nr. 46
24 juli 1883 Italien
Kjært Tante. Tak for brevet, her ogsaa var
det dobbelt velkomment for her er trods alle
herlighederne dog en smule sundt, kunsts endda
mere end i Clausen om sommerferien, for Lohrsten
er den eneste jeg kan tale dansk med og blive for
støt; imorges talte jeg vel dansk med en dejlig
lille tysk dræng, min fortæller, var kun så la la,
så lille han er, forstår han dog nok italiensk
en del bedre. — Du vil have nærmere fortælling
på tejspejls teorien, for du synes at det kommer
an på at gengive alt synligt og skabt så naturligt
og sandt som muligt og antager at det er at
gjøre det selv, det store som i det små at man
stræber efter og engang vil nå. Ja man stræber
igennem efter det og når det muligvis oght, men
blive dermed mere rigt end stort kunstner.
Dog det er vel godt at digge at man stræber væsentlig
efter det. Der er meget andet som vor tid har mug
liget til, nemlig at bruge gode materialer, således
vil melene af og til dog ikke så kuppet med hoved
da for skrives med pen, skribenten skrives hoved da
for mælet, det er særlig i mode, smukt om gengives i
naturen for på den måde at beskrive stemningen, i det hele
og i det hele.

at gjøt hvad han ønskede kan gjøt, gives menneskeligt
ubestemmelige fælede, som de er i de forskellige stanninger.
(Ondtleser jeg ikke fordomme liden af naturligt, men
de mest brugte). Høderne liden i dem hvad de
for hugges i sten, osv., selv fabrikanter, ja han er
måske aller værst, han prøver skrivepapir i tøj-
møder, så det der fæles ud men er rent løst af
skrive på, osv. Så du vil en liden de mest
et udbilling for dens gæder og kulter, som de
gjør så prægtigt som muligt, så man vil glæde
sig. Naturligt er godt, kulter og drøgt en
god ting, men de er først rigtig gode, når de er sådan
afslænde, afpasset, så de ikke drøgt, gæder som
huden mere end de for, således at de også for
andre mere til anden i sig selv end til den virkelige
sig selv behøver. I den retning var der vel ikke
nogen at sige til Skandinavisk udbilling, da den
kommer vel bare gik ud på naturfotografi, men lad
me endda fotografiet have været godt, og endda have
en del med kunst at gøre, var så dog drøgtene ikke det
allerede ved sig selv, glæde, og var de liden
ikke fuldt så meget rigtig fælede, som skrivepape-
ren rigtig fælede. Var der ikke uendelighed og end
på det værdigt og det uendeligt. Så vi glæde
mest kunst, så træffer vi i det hele på mange

skulpturer på en skøn vil naturgenfølelse, og jeg vil
indrømme at jeg for mit vedkommende foretrakke, det
tilfældet stiller det bedste midt i landets maleri, lig
med det andet, men den art kunst er også den som
fuldstændig kan holde sig til naturen, det landets
maleri, bygmaleri, gædermaleri, blomster og sådan.
Men jeg tror ikke rigtig det de er alle nærmest ved naturen
i alle dele for det bedste, i hvert fald som man vil
at kunstneren har været fri, at han har set naturen
med dets egne, det det i den og ikke været en maskine.
Bastien de page er måske den der kommer naturen
nærmest i tilfældet i god betydning, og han er også stor
nok, men også fri og selvstændig nok, og dog stadig
vært at hollandske maleri er det i det mindste
lige så længe gennem tidens og italienerne drøgt,
og gæderne længe. Men gæderne var også den, som
allerede forstod at afpasse alt efter naturligt, efter
stedet hvor kunstneren skulde anbringes, så viste
på en måde at udforske omfladen netop på det bedste måde,
så den fuldt fuldstændig sammen med indholdet
formen, det uendeligt og det værdigt var på
så rigtig sammen så der, så bedste værter ikke kan
være ved det, men ingen har bestemt sig for at
være strengt taget natur. Gæderne liden teorien
er det nok ikke jeg har drøgt, men man sand på disse